

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 maja 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z 2.03.2018 r., odmówił A. K. prawa do rekompensaty z tytułu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych z uwagi na nie wykazanie na dzień 1.01.2009 r. wymaganych co najmniej 15 lat stażu pracy w takich warunkach a jedynie 11 lat, 2 miesiące i 6 dni w okresie: 26.04.1976 r. – 5.04.1981 r. oraz 6.04.1984 r. – 1.07.1990 r. (LIDO). Zakład uznał również, że przy ustaleniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po 14.11.1991 r. wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Organ rentowy podał, że do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono wnioskodawczyni zatrudnienia w PPHU (...):

- od 9.09.1992 r. do 12.09.1992 r. oraz od 1.10.1992 r. do 31.01.1995 r. (z wyłączeniem okresów nieskładkowych 2 lata i 25 dni) ponieważ przedłożony przez ubezpieczoną wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. VIII Pa 157/16 nie jest wiążący dla ZUS w postępowaniu emerytalno – rentowym, dodając, że został on wydany w drugiej instancji w wyniku rozpoznania odwołania wnioskodawczyni w sprawie z zakresu prawa pracy. Zakład wyjaśnił, że przedłożone przez wnioskodawczynię świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawione przez byłego pracodawcę 18.02.2017 r. nie jest wystarczającym środkiem dowodowym w postępowaniu przed organem rentowym, ponieważ zostało ono sporządzone po zakończeniu działalności PPHU (...), wskazując, że jeżeli zakład pracy nie istnieje i nie ma podmiotu uprawnionego do wystawiania stosownego dokumentu, możliwe jest dochodzenie zatrudnienia również przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych (I instancja). Ponadto Zakład podał, że zgromadzona dokumentacja nie potwierdza, aby w w/w okresach wnioskodawczyni pracowała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tylko jako „prasowaczka”, gdyż wykonywała także pracę „szwaczki”;

- od 1.10.1997 r. do 31.12.1998 r. wobec braku świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez zakłady pracy, dodając, że również Wydział Ubezpieczeń Społecznych i Składek nie potwierdził zatrudnienia na stanowisku prasowaczki (brak informacji od pracodawcy) wobec czego oświadczenie wnioskodawczyni nie jest wystarczającym środkiem dowodowym do uznania tego okresu zatrudnienia jako okresu pracy w szczególnych warunkach.

Zakład wyjaśnił, że przedłożona legitymacja ubezpieczeniowa nie jest wystarczającym środkiem dowodowym dla udokumentowania pracy w warunkach szczególnych, gdyż wpis nie potwierdza, że praca wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy

/decyzja k. 40 akt ZUS/.

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą, wnioskodawczyni złożyła od niej odwołanie, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Uzasadniając swoje żądanie zarzuciła, że wyrokiem z dn. 25.02.2014 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie III AUa 880/13 oddalił jej apelację, jednakże ustalił jej staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat i 6 dni w Firmie (...) P. C. oraz PPHU (...) Krawiectwo A. i S. R., a mimo to ZUS w kwestionowanej decyzji nie zaliczył jej do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w PPHU (...) Krawiectwo A. i S. R. od 9.09.1992 r. do 31.08.1993 r. Skarżąca dodała, że Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z 27.01.2017 r. w sprawie VIII Pa 157/16 nakazał sprostować świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z 18.02.2015 r. wydane przez PPHU (...) Krawiectwo A. i S. R. zaświadczające, że od 9.09.1992 r. do 31.08.1995 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracowała na stanowisku prasowaczki. Podała, że 28.02.2017 r. złożyła ponownie wniosek o przyznanie prawa do emerytury, lecz zaskarżoną decyzją ZUS odmówił jej prawa do tego świadczenia m.in. dlatego, że została przedłożona niewiarygodna kopia w/w wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie VIII Pa 157/16 oraz że wystawione przez PPHU (...) Krawiectwo A. i S. R. świadectwo pracy nie jest dla ZUS wystarczającym środkiem dowodowym. Wyjaśniła, że wobec tego pismem z 25.04.2017 r. uzupełniła wniosek i przedłożyła oryginał w/w wyroku z 27.01.2017 r. wraz ze stwierdzeniem

prawomocności, lecz mimo to ZUS pismem z 1.06.2017 r. podtrzymał dotychczasowe stanowisko, uznając, że nie stanowi to dowodu w sprawie. Dodała, że postanowieniem z 15.02.2018 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII U 1410/17 odrzucił jej odwołanie, gdyż zostało złożone po terminie. Wnioskodawczyni podniosła, że 27.03.2018 r. złożyła do ZUS wnioski o wznowienie postępowania z uwagi na ujawniony nowy dowód w sprawie, tj. legitymację ubezpieczeniową, jednak zaskarżoną decyzją ZUS odmówił jej prawa do przyznania przedmiotowej rekompensaty. W konkluzji stwierdziła, że spełnia warunki do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wywodząc z powyższego, że jej odwołanie jest uzasadnione

/odwołanie k. 3-5/.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie, przytaczając tożsamą argumentację, jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji, a dodatkowo podniósł, że z dokumentacji znajdującej się w aktach wynika, że prawomocnym wyrokiem z 25.02.2014 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie III AUa 880/13 oddalił apelację wnioskodawczyni od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 22.03.2013 r. w sprawie VIII U 4430/12 z odwołania od decyzji z 24.10.2012 r., którą ZUS odmówił wnioskodawczyni prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 184 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w zw. z art. 32 tej ustawy z uwagi na brak 15 –letniego okresu pracy w szczególnych warunkach

/odpowiedź na odwołanie k. 6/.

W piśmie procesowym z 28.08.2018 r. odwołująca podtrzymała dotychczasowe stanowisko, dodatkowo podnosząc, że jej pracodawca - A. R. wystawił prawidłowe świadectwo pracy po ustaniu stosunku pracy w marcu 1995 r., wskazując w nim, że od 9.09.1992 r. do 31.03.1995 r. wnioskodawczyni pracowała jako prasowaczka, a nie wystawił jedynie świadectwa pracy w szczególnych warunkach, albowiem przepisy prawa tego nie wymagały. Ponadto podkreśliła, że w sprawie zachodzi przypadek rzeczy prawomocnie osądzonej, zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., wobec czego strony n/n postępowania są związane sentencją prawomocnego rozstrzygnięcia sądu

/pismo wnioskodawczyni k. 15-16/.

Postanowieniem z dn. 9.11.2018 r. Sąd Okręgowy w Łodzi ustanowił dla wnioskodawczyni pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego

/postanowienie k. 21/.

Na rozprawie w dn. 28.02.2019 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie wnosząc o zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych następujących okresów zatrudnienia wnioskodawczyni: 1) w (...) od 2.07.1990 r. do 15.02.1992 r.; 2) w firmie PPHU (...) od 9.09.1992 r. do 31.08.1995 r. oraz 3) w firmie (...) od 1.10.1997 r. do 31.12.1998 r., wszędzie na stanowisku prasowaczki, a nadto wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu w wysokości 150% stawki podstawowej, jednocześnie oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte w całości, ani w części. Natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania

/e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:00:57, 00:04:39/.

Na rozprawie w dn. 18.06.2019 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie, jednocześnie precyzując żądanie w zakresie spornego okresu zatrudnienia w firmie PPHU (...) w ten sposób, że wniósł o uwzględnienie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu od 9.09.1992 r. do 31.03.1995 r., wyjaśniając, że wcześniej błędnie podał datę końcową do 31.08.1995 r., a ponadto wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującej z urzędu w wysokości 150% stawki minimalnej powiększonej o należny podatek VAT 23%, jednocześnie oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte w całości, ani w części. Natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania

/e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:00:54, 00:02:13, 00:46:46, 00:51:20/.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawczyni - A. K. urodziła się (...) /wniosek k. 1-3 plik akt ZUS/.

W **Zakładach (...)** w Ł. wnioskodawczyni była zatrudniona od 26.04.1976 r. do 15.02.1992 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od 6.04.1981 r. do 5.04.1984 r. przebywała na urlopie wychowawczym.

W świadectwie pracy z 15.02.1992 r. Zakłady (...) w upadłości zaświadczyły, że w w/w okresie zatrudnienia wnioskodawczyni zajmowała stanowisko prasowaczki, a ostatnio szwaczki maszynowej.

W świadectwie pracy z 1.06.2012 r. Zakłady (...) spółka z o.o. zaświadczyły, że wnioskodawczyni wykonywała pracę prasowaczki od 26.04.1976 r. do 30.06.1990 r. oraz pracę szwaczki od 1.07.1990 r. do 15.02.1992 r.

/świadectwo pracy k. 13-14, k. 15-16 akt ZUS; akta osobowe w kopercie za k. 71 a w nich: świadectwo pracy k. 7, 3/.

Wnioskodawczyni nie występowała o sprostowanie świadectw pracy wystawionych za okres pracy w Zakładach (...)

/zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:08:18 w zw. z 00:41:12/.

Zakłady (...) spółka z o.o. wystawiły 1.06.2012r. świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym zaświadczone, że wnioskodawczyni od 26.04.1976 r. do 5.04.1981 r. oraz od 6.04.1984 r. do 1.07.1990r. wykonywała pracę przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych na stanowisku prasowacza wymienionym w wykazie A dziale VII poz. 4 pkt. 31 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 19 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z 6.08.1983r.

/świadectwo pracy w warunkach szczególnych k. 17/18 akt ZUS/.

W Zakładach (...) wnioskodawczyni została zatrudniona od 26.04.1976 r. najpierw na okres wstępny, a po jego upływie od 27.04.1977 r. na czas nieokreślony na stanowisku prasowaczki. Od początku zatrudnienia pracę wykonywała w Zakładzie (...) Oddziale Szwalni

/dokumenty w aktach osobowych w kopercie za k. 71: umowa o pracę z 30.04.1976 r. - k. 2 cz. B, umowa o pracę z 27.04.1977 r. - k. 3 cz. B, karta obiegowa zmian w stosunku pracy (przyjęcia) k. 7 cz. A akt osobowych w kopercie za k. 71/.

Z dniem 12.05.1980 r. wnioskodawczyni została przesunięta do Oddziału Pracy (...), gdzie dalej wykonywała prace prasowaczki. Z dn. 1.12.1980 r. została ponownie przesunięta do Zakładu (...) na Oddział Szwalni

/ dokumenty w aktach osobowych w kopercie za k. 71: zawiadomienia o przesunięciu k. 8-9 cz. B /.

Po powrocie z urlopu wychowawczego wnioskodawczyni od 6.04.1984 r. pracowała na stanowisku prasowaczki w Zakładzie (...) Oddziale Szwalni

/ dokumenty w aktach osobowych w kopercie za k. 71: karta obiegowa zmian w stosunku pracy (przyjęcia) k. 12 cz. B, angaż k. 13 cz. B /.

Z dniem 2.10.1989 r. wnioskodawczyni została przesunięta do Zakładu (...), gdzie wykonywała pracę prasowaczki

/dokumenty w aktach osobowych w kopercie za k. 71:zawiadomienie o przesunięciu k. 14 cz. B /.

We własnoręcznie sporządzonym piśmie z 27.06.1990 r. skierowanym do Kierownika Zakładu (...) A. K. wniosła o przeszerogowanie jej ze stanowiska prasowaczki na stanowisko szwaczki maszynowej z dniem 2.07.1990 r., oświadczając w nim, że na maszynie szyje od kwietnia i wymaganą normę wykonuje. Powyższe podanie zostało poparte przez mistrza szwalni I. S.

/dokumenty w aktach osobowych w kopercie za k. 71: pismo wnioskodawczynie k. 15 cz. B, zeznania wnioskodawczynie e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:08:18 w zw. z e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:41:12/.

Z dniem 2.07.1990 r. wnioskodawczynie zostały powierzone obowiązki szwaczki maszynowej

/dokumenty w aktach osobowych w kopercie za k. 71: angaż k. 16 cz. B /.

Wnioskodawczynie zajmowała stanowisko szwaczki maszynowej od 2.07.1990 r. do końca swojego zatrudnienia w Zakładach (...), tj. do 15.02.1992 r.

/dokumenty w aktach osobowych w kopercie za k. 71: angaż k. 17 cz. B, wypowiedzenie umowy o pracę k. 1 cz. C, karta obiegu zmian w stosunku pracy (zwolnienia) k. 2 cz. C; zeznania wnioskodawczynie e-prot. z 28.02.2019 r.: 00:04:53 w zw. z e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:41:12/.

Jako szwaczka maszynowa wnioskodawczynie miała odszywać kieszenie

/zeznania wnioskodawczynie e-prot. z 28.02.2019 r.: 00:04:53 w zw. z e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:41:12/.

Od 9.09.1992 r. do 31.03.1995 r. wnioskodawczynie była zatrudniona w firmie **P. P.H.U. (...)** Krawiectwo Hurt - (...) w Ł., której właścicielami byli A. i S. R..

/świadczenie pracy k. 19-20 akt ZUS; akta osobowe za k. 46, zeznania świadka A. R. e-prot. z 28.02.2019 r.: 00:24:44-00:36:16/.

W firmie P. P.H.U. (...) wnioskodawczynie została zatrudniona od 9.09.1992 r. na czas określony 3 miesiące, w pełnym wymiarze czasu pracy, w charakterze pomocy szwaczki. Aneksami z 9.12.1992 r. i 9.01.1993 r. przedłużono w/w umowę o pracę kolejno na okresy do 9.01.1993 r. i do 9.03.1993 r.

/umowa z 9.09.1992 r., aneksy –w aktach osobowych za k. 46/.

Ze względów ekonomicznych wnioskodawczynie został udzielony urlop bezpłatny w okresie od 13 do 30.09.1992 r.

/aneks do umowy z 30.09.1992 r. w aktach osobowych za k. 46/.

W okresie od 9.03.1993 r. do 1.09.1993 r. wnioskodawczynie miała kolejno zawarte dwie umowy na czas określony, każda na trzy miesiące, na podstawie których wykonywała pracę pomocy szwaczki

/umowa z 9.03.1993 r. i z 9.06.1993 r. w aktach osobowych za k. 46/.

W okresie od 1.09.1993 r. do 30.06.1995 r. zostało z wnioskodawczynią zawartych kolejno pięć umów o pracę na czas określony, na podstawie których wnioskodawczynie powierzono obowiązki prasowaczki

/umowa z 1.09.1993 r., z 1.01.1994 r., z 1.04.1994 r., z 1.07.1994 r. i z 1.01.1995 r. w aktach osobowych za k. 46/.

Stosunek pracy z firmą P. P.H.U. (...) został rozwiązany z dn. 31.03.1995 r. za porozumieniem stron

/rozwiązanie umowy o pracę w aktach osobowych za k. 46/.

W trakcie zatrudnienia w P.P.H.U. (...) wnioskodawczynie korzystała ze zwolnień lekarskich. Wnioskodawczynie zostały wypłacone świadczenia z ubezpieczenia chorobowego w okresach: 13-21.04.1994 r. i 19.10-22.11.1994 r.

/informacja w aktach osobowych za k. 46/.

Firma P. P.H.U. (...) zajmowała się szyciem sukni wizytowych i ślubnych, a od przełomu lat 1993/1994 także garsonek.

W spornym okresie w P.P.H.U. (...) pracowało ok. 7-8 szwaczek

/zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 28.02.2019 r.: 00:04:53 – 00:13:11 w zw. z e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:41:12; zeznania świadka A. R. e-prot. z 28.02.2019 r.: 00:24:44- 00:36:16, zeznania świadka A. P. (1) e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:21:22 – 00:29:49

Przez cały okres zatrudnienia w P.P.H.U. (...) wnioskodawczyni wykonywała pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

W pierwszym roku zatrudnienia w przedmiotowej firmie wnioskodawczyni wykonywała pracę pomocy szwaczki, gdyż w tym czasie nie było tyle prasowania, aby pracę prasowacza wnioskodawczyni mogła wykonywać w wymiarze pełnego etatu. Na stanowisku pomocy szwaczki wnioskodawczyni wykonywała prace wykończeniowe, przyszywała guziki, przyklejała flizelinę, a także prasowała

/zeznania świadka A. R. e-prot. z 28.02.2019 r.: 00:24:44- 00:36:16/.

W późniejszym okresie od 1.09.1993 r. do 31.03.1995 r. wnioskodawczyni pracowała stale i w pełnym wymiarze wyłącznie jako prasowaczka. W tym czasie bowiem wzrosło zatrudnienie w firmie PPHU (...), ulegała też zwiększeniu ilość prasowania i odtąd wnioskodawczyni zajmowała się na powierzonym jej stanowisku prasowaczki jedynie prasowaniem żelazkiem parowym. Nie zdarzało się w tym czasie, aby wnioskodawczyni musiała czekać z prasowaniem aż szwaczki coś uszyją. Odwołująca prasowała zarówno całe elementy, jak i elementy przeznaczone do szycia. W tym okresie oprócz wnioskodawczyni nie było innych prasowaczek w firmie P. P.H.U. (...). Wnioskodawczyni pracując jako prasowaczka jedynie incydentalnie i tylko w razie doraźnej potrzeby, w sposób krótkotrwały, wykonywała inne czynności niż prasowanie, takie jak przyszywanie guzików, doklejanie flizeliny, pomaganie przy pakowaniu, metkowanie, czy wykonywanie czynności przy brakowaniu

/zeznania świadka A. R. e-prot. z 28.02.2019 r.: 00:24:44- 00:36:16, zeznania świadka A. P. (2) e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:21:22 – 00:29:49, zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 28.02.2019 r.: 00:04:53 – 00:13:11 w zw. z e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:41:12/.

Od 1.10.1997 r. do 28.02.1999 r. wnioskodawczyni była zatrudniona w **Firmie (...)** w Ł., której właścicielem był P. C..

/świadczenie pracy k. 29-30 akt ZUS, umowy o pracę k. 89, zeznania świadka K. C. e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:30:26-00:36:52, zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 18.06.2019 r.; 00:41:30/.

W Firmie (...) wnioskodawczyni została zatrudniona od 1.10.1997 r. na czas określony do 31.03.1998 r., a od 1.04.1998 r. na czas nieokreślony w wymiarze pełnego etatu na stanowisku prasowaczki

/umowy o pracę k. 89, zeznania świadka K. C. e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:30:26- 00:36:52/.

Firma (...) P. C. zajmowała się szyciem garniturów. Wnioskodawczyni wykonywała w tej firmie stale i w pełnym wymiarze czasu pracę przez 8 godzin dziennie, jedynie pracę prasowacza. Zajmowała się rozprasowywaniem szwów w garniturach. Poza tą pracę nie wykonywała innych czynności

/zeznania świadka K. C. e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:30:26- 00:36:52, zeznania wnioskodawczyni e-prot. z 28.02.2019 r.: 00:04:53-00:13:11 w zw. z e-prot. z 18.06.2019 r.: 00:41:12 i e-prot. z 18.06.2019 r.; 00:41:30/.

W świadectwie pracy z 28.02.1999 r. wskazano, że w wymienionym okresie wnioskodawczyni w pełnym wymiarze czasu wykonywała pracę szwaczki

/świadczenie pracy k. 29-30 akt ZUS/.

W lutym 2015 r. wnioskodawczyni, za pośrednictwem pełnomocnika, zwróciła się do byłego pracodawcy P.P.H.U. (...) o wydanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych

/wezwanie do wydania świadectwa pracy – w aktach osobowych za k. 4/.

W wystawionym w dn. 18.02.2015 r. świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach w/w pracodawca podał, że wnioskodawczyni wykonywała w pełnym wymiarze czasu w okresie od 9.09.1992 r. do 31.08.1993 r. pracę w charakterze pomocy szwaczki, a od 1.09.1993 r. do 31.03.1995 r. pracę w charakterze prasowaczki.

/świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnych charakterze- w aktach osobowych za k. 46/.

Wobec braku odpowiedzi na wniosek odwołującej z 24.02.2015 r., doręczony pracodawcy P.P.H.U. (...) w dn. 3.03.2015 r. o sprostowanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych, A. K. skierowała przeciwko A. R. pozew z 26.10.2015 r. żądając sprostowania świadectwa pracy wydanego w dn. 18.02.2015 r. poprzez wpisanie prawidłowego okresu świadczenia pracy w szczególnych warunkach, argumentując, że od 9.09.1992 r. do 31.03.1995 r. była zatrudniona u pozwanej prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) Hurt – (...) w charakterze prasowaczki

/pозew –k.3-4 i wniosek – k. 10 w załączonych aktach VIII Pa 157/16/.

Wyrokiem z 27.07.2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi po rozpoznaniu sprawy XI P 4430/12, oddalił powództwo A. K. o sprostowanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych

/wyrok k.122 załączonych akt XI P 4430/12/.

Wnioskodawczyni złożyła od powyższego orzeczenia apelację, po rozpoznaniu której Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z 27.01.2017 r., sygn. VIII Pa 157/16, zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że sprostował świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze z 18.02.2015 r. wydane przez A. R., prowadzącą działalność pod firmą PPHU (...) Krawiectwo Hurt – (...), Ł. ul. (...) zaświadczać, że A. K. od 9.09.1992 r. do 31.03.1995 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała pracę na stanowisku prasowacza wymienionym w wykazie A dział VII pozycja 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z dnia 18.02.1983r.), a także w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z 7.07.1987 r. w dziale VII pod poz. 4 punkt 31

/wyrok k. 167 załączonych akt XI 4430/12/.

W dniu 18.09.2012 r. A. K. wystąpiła o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury

/wniosek k. 1-3 akt ZUS/.

Decyzją z 24.10.2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił A. K. prawa do wcześniejszej emerytury ponieważ do 1.01.1999 r. nie udowodniła 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. ZUS jako bezsporny uznał staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 11 lat, 2 miesięcy i 6 dni. Za pracę w warunkach szczególnych organ rentowy nie uznał okresów zatrudnienia od 9.09.1992 r. do 31.03.1995 r. (z wyłączeniem urlopu bezpłatnego) i od 1.10.1997 r. do 31.12.1998 r. z uwagi na brak świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych, jak również brak informacji od pracodawcy o zatrudnieniu ubezpieczonej na wskazywanym przez nią stanowisku prasowaczki

/decyzja k. 181-182 plik akt ZUS/.

Wnioskodawczyni złożyła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury, argumentując, że w zakwestionowanych przez ZUS okresach zatrudnienia w firmie Z.P.DZ. LIDO od 2.07.1990 r. do 15.02.1992 r., w firmie P. P.H.U. (...) od 1.09.1992 r. do 31.03.1995 r. i Firmie (...) P. C. od 1.10.1997 r. do 31.12.1998 r. wykonywała pracę w szczególnych warunkach na stanowisku prasowaczki, co łącznie z bezspornym

okresem wykonywania takiej pracy w ilości 11 lat, 2 miesięcy i 6 dni daje wymagany co najmniej 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze

/odwołanie k. 2-6 załączonych akt VIII U 4430/12/.

Po rozpoznaniu w/w odwołania w sprawie VIII U 4430/12 Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z 22.03.2013 r. oddalił odwołanie wnioskodawczynie od decyzji z 24.10.2012 r.

/wyrok k. 51 załączonych akt VIII U 4430/12/.

W pisemnych motywach swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy podał m.in., że po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, że brak podstaw do zaliczenia skarżącej do stażu pracy w warunkach szczególnych w charakterze prasowaczki 1) spornego okresu zatrudnienia od 2.07.1990 r. do 15.02.1992 r. w Z.P.Dz. (...), jak również 2) spornego okresu zatrudnienia w PPHU (...) w okresie od 9.09.1992 r. do 31.08.1993 r.

Jednocześnie Sąd Okręgowy w Łodzi uznał, że zebrany materiał dowodowy daje podstawę do dotatkowego przyjęcia, poza bezspornym stażem pracy w warunkach szczególnych w ilości 11 lat, 2 miesięcy i 6 dni (w okresie zatrudnienia w Z.P.Dz. LIDO od 26.04.1976 r. do 5.04.1981 r. i od 6.04.1984 r. do 1.07.1990 r.), że odwołująca wykonywała również stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych jako prasowacz:

1) od 1.09.1993 r. do 31.03.1995 r. w PPHU (...), przy czym jednocześnie tenże Sąd wyłączył z tego okresu okresy zasiłków chorobowych, z których skarżąca korzystała w okresie 13-21.04.1994 r. i 19.10-22.11.1994 r., co w efekcie dało 1 rok, 5 miesięcy i 16 dni takiego stażu, a także

2) od 1.10.1997 r. do 31.12.1998 r. w Firmie (...) P. C., co dało 1 rok i 3 miesiące takiego stażu

i w konsekwencji Sąd Okręgowy w Łodzi stwierdził, że łączny staż pracy wykonywanej przez ubezpieczoną stale i pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych wyniósł 13 lat, 10 miesięcy i 22 dni. W konkluzji tenże Sąd stwierdził, że wnioskodawczynie nie wykazała przesłanki co najmniej 15 lat takiego stażu pracy, wobec czego nie jest możliwe przyznanie jej prawa do wcześniejszej emerytury z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS

/uzasadnienie k. 53-59 załączonych akt VIII U 4430/12/.

Powyższy wyrok zaskarżyła apelacją wnioskodawczynie

/apelacja k. 62 – 65 załączonych akt VIII U 4430/12/.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, po rozpoznaniu sprawy III AUa 880/13, wyrokiem z 25.02.2014 r. oddalił apelację wnioskodawczynie od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 22.03.2013 r. w sprawie VIII U 4430/12

/wyrok k. 76 załączonych akt VIII U 4430/12/.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd II instancji podał, że podzielił zarówno ustalenia faktyczne w sprawie, jak i ocenę prawną Sądu meriti co do charakteru wykonywanej przez skarżącą pracy w spornych okresach zatrudnienia: 1) w Z.P.Dz. (...), 2) w PPHU (...) i 3) w Firmie (...) P. C., za wyjątkiem oceny prawnej wyłączenia przez Sąd I instancji z okresu zatrudnienia w PPHU (...) od 1.09.1993 r. do 31.03.1995 r. okresów zasiłków chorobowych, z których skarżąca korzystała od 13 do 21.04.1994 r. oraz od 19.10.2014 r. do 22.11.1994 r., argumentując, że zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, osiągnięcie do 1.01.1999 r. okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1 a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od 1.07.2004 r. W konsekwencji Sąd Apelacyjny stwierdził, że należało zaliczyć wnioskodawczynie do stażu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w PPHU (...) od 1.09.1993 r. do 31.03.1995 r. bez w/w wyłączenia, tj. w wymiarze 1 roku i 7 miesięcy. Jednocześnie Sąd II instancji stwierdził, że powyższa konstatacja nie prowadzi do zmiany skarżonego wyroku, ponieważ nawet po uwzględnieniu we wskazanym wymiarze okresu

zatrudnienia w PPHU (...) do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, łącznie z uwzględnionym okresem pracy w takich warunkach w Zakładach (...) przez 11 lat, 2 miesiące i 6 dni oraz okresem pracy w szczególnych warunkach w firmie (...) od 1.10.1997 r. do 31.12.1998 r. tj. okresem 1 roku i 3 miesięcy, daje to łączny staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat i 6 dni

/uzasadnienie k. 79-85 załączonych akt VIII U 4430/12/.

W dn. 28.02.2017 r. A. K. ponownie złożyła wniosek o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury, w którym wskazała, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i oświadczyła, że wnosi o przekazanie zgromadzonych środków za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa

/wniosek k. 1-4 akt ZUS/.

Po rozpoznaniu w/w wniosku ZUS po raz kolejny decyzją z dn. 30.03.2017 r. odmówił wnioskodawczyni prawa do wcześniejszej emerytury z uwagi na nie udowodnienie do 1.01.1999 r. co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 11 lat, 2 miesiące i 6 dni. Uzasadniając swoje stanowisko Zakład podał, że nie zaliczył wnioskodawczyni do pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w PPHU (...) od 9.09.1992 r. do 12.09.1992 r. oraz od 1.10.1992 r. do 31.01.1995 r. (z wyłączeniem okresów nieskładkowych 2 lata i 25 dni) ponieważ przedłożony wyrok Sądu Okręgowego w sprawie VIII Pa 157/16 (nieuwiarytelna kserokopia) nie jest wiążący dla ZUS w postępowaniu emerytalno – rentowym, gdyż został wydany w wyniku rozpoznania sprawy z zakresu prawa pracy, a ponadto złożone przez skarżącą świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione przez byłego pracodawcę w dn. 8.02.2017 r. nie jest wystarczającym środkiem dowodowym w postępowaniu przed organ rentowym, wskazując, że zostało ono sporządzone po zakończeniu działalności PPHU (...). Zakład dodał, że jeśli zakład pracy nie istnieje i nie ma podmiotu uprawnionego do wystawienia stosownego dokumentu, możliwe jest dochodzenie zatrudnienia również przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (w I instancji). Ponadto ZUS podniósł, że zgromadzona dokumentacja nie potwierdza, aby w w/w okresach wnioskodawczyni pracowała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tylko jako prasowaczka, a wykonywała w tym czasie także pracę w charakterze szwaczki

- od 1.10.1997 r. do 31.12.1998 r. wobec braku świadectw wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionych przez pracodawców, jak również Wydział (...) i Składek nie potwierdził zatrudnienia na stanowisku prasowaczki (brak informacji od pracodawcy) konkludując, że oświadczenie wnioskodawczyni nie jest wystarczające do uznania okresu pracy w szczególnych warunkach. Jednocześnie ZUS wskazał, że nie wdrożył procedury wykreślenia wnioskodawczyni z otwartego funduszu emerytalnego

/decyzja k. 28 akt ZUS/.

A. K. wniosła w dn. 20.06.2017 r. odwołanie od w/w decyzji do Sądu Okręgowego w Łodzi, który prawomocnym postanowieniem z 15.02.2018 r. w sprawie VIII U 1410/17, na podstawie art. 477 [9] § 1 k.p.c. odrzucił rzucone odwołanie z uwagi na uchybienie terminowi do jego wniesienia

/odwołanie k.1-8 akt ZUS, odpowiedź na odwołanie k. 13/14- 15/16 akt ZUS, postanowienie k. 45/46 akt ZUS/.

W dn. 6.11.2017 r. A. K. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie emerytury, po rozpoznaniu którego Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał wnioskodawczyni decyzją ostateczną z 27.04.2018 r. – w związku z przeliczeniem kapitału początkowego – emeryturę od 1.11.2017 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, a ponadto decyzją z tego samego dnia ustalił ostateczną wysokość okresowej emerytury kapitałowej od 1.11.2017 r., tj. od dnia nabycia prawa do emerytury z FUS

/wniosek k. 1 – 3 akt ZUS, decyzje k. 20 i 22 akt ZUS/.

W dn. 2.03.2018 r. A. K. złożyła wniosek o doliczenie do pobieranej emerytury rekompensaty z tytułu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, załączając do niego w dn. 25.04.2018 r. legitymację ubezpieczeniową, po

rozpoznaniu którego to wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wydał w dn. 17.05.2018 r. zaskarżoną w n/n postępowaniu decyzję

/wniosek k. 34 akt ZUS, pismo uzupełniające wniosek k. 37 akt ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa k. 38 akt ZUS, decyzja k. 39 akt ZUS/.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie wymienionych wyżej dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy oraz opierając się na zeznaniach świadków K. C. i A. R., a częściowo tylko zeznaniach odwołującej i świadka A. P. (2), a mianowicie w takim jedynie zakresie w jakim znajdowały one potwierdzenie w dokumentach pochodzących ze spornych okresów zatrudnienia.

Sąd Okręgowy nie dał wiary tym zeznaniom odwołującej, ani zeznaniom świadka K. O., że w pierwszym spornym okresie, tj. w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) od 2.07.1990 r. do 15.02.1992 r. w rzeczywistości wnioskodawczynie nie pracowała jako szwaczka, lecz z uwagi na brak umiejętności przesywania po krótkim 2-3 dniowym okresie, nadal wykonywała wyłącznie pracę prasowacza. Treść takich zeznań zarówno w przypadku wnioskodawczynie, jak i w/w świadka, stoi w rażącej opozycji do treści dokumentów zawartych w aktach osobowych odwołującej pochodzących z tego okresu. Lektura i analiza tych dokumentów w sposób jednoznaczny, w ocenie Sądu Okręgowego, wskazuje, że po przeniesieniu wnioskodawczynie na stanowisko szwaczki maszynowej nie miała już miejsca żadna zmiana stanowiska pracy skarżącej i że pracowała ona na tym stanowisku aż do zakończenia pracy w Z.P.DZ. LIDO, tj. do 15.02.1992 r. Sąd Okręgowy uznając za niewiarygodne w analizowanym zakresie zeznania wnioskodawczynie jakoby nie umiała wykonać nawet prostego szwu miał w szczególności na uwadze, że przecież przeniesienie skarżącej na stanowisko szwacza magazynowego nastąpiło na wniosek samej ubezpieczonej, która w sporządzonym własnoręcznie podaniu z 27.06.1990 r. argumentowała, że potrafi szyć na maszynie, szyje od kwietnia i wykonuje wymaganą normę. Co więcej, podanie to zostało poparte przez mistrza szwalni I. S. (k. 15 akt osobowych). Wobec powyższego, zdaniem Sądu Okręgowego, nie zasługują na wiarę zeznania odwołującej. Poza twierdzeniami wnioskodawczynie, że mimo zatrudnienia na stanowisku szwacza maszynowego wykonywała pracę prasowaczki również po 2.07.1990 r. nie ma żadnych innych wiarygodnych dowodów, które potwierdziłyby wersję skarżącej, tym bardziej, że z treścią w/w dokumentów zalegających w aktach osobowych odwołującej z tego okresu koresponduje także treść świadectwa pracy z 15.02.1992 r. i z 15.06.2012 r. oraz świadectwa wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia z 4.01.2001 r., w których zaświadczone, że wnioskodawczynie pracowała jako prasowaczka od 26.04.1976 r. do 5.04.1981 r. i od 6.04.1984 r. do 1.07.1990 r., natomiast w spornym okresie od 2.07.1990 r. do 15.02.1992 r. wykonywała pracę szwacza magazynowego. Przeciwnie zeznania wnioskodawczynie jakoby jej praca szwaczki polegająca na odszywaniu kieszeni miała być jedynie incydentalna, krótkotrwała bo zaledwie 2-3 dniowa, zdaniem Sądu, są nieprzekonywujące i gołosłowne. Wnioskodawczynie nie potrafiła w sposób logiczny wyjaśnić dalszego, wobec rzekomego braku umiejętności szycia, powoływała się na nie we własnoręcznie przez siebie sporządzonym podaniu z 27.06.1990 r., w którym dodatkowo podkreślała, że wyrabia normę. Odmawiając wiary zeznaniom odwołującej i świadka K. O. Sąd Okręgowy miał na uwadze, że w sprawie o świadczenia z tytułu pracy w warunkach szczególnych, gdzie przedmiotem ustaleń sądu ma być charakter zatrudnienia, dokonywanie ustaleń stanu faktycznego odbywa się z reguły poprzez przeprowadzenie dowodów osobowych oraz - o ile to jest możliwe - dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych. Jednakże podkreślenia wymaga w tym miejscu, że osobowe źródła dowodowe - w tym zarówno zeznania świadków, jak i strony procesowej- muszą być skonfrontowane z istniejącą dokumentacją i dopiero uzyskanie przekonania graniczącego z pewnością co do przebiegu zatrudnienia, może pozwolić na pozytywne rozstrzygnięcie o prawie do świadczeń. Ocena osobowych źródeł dowodowych musi być przy tym wolna od jakiegokolwiek dowolności, uwzględniając reguły logiki oraz zasady doświadczenia zawodowego (tak SA w Szczecinie w wyroku z dnia 27 października 2016 r III AUa 41/16 LEX nr 2151525). Jak już wyżej wskazano, zeznania wnioskodawczynie i świadka K. O. okazały się sprzeczne z istniejącą dokumentacją osobową ze spornego okresu zatrudnienia od 2.07.1990 r., wobec czego w uznaniu Sądu nie zasługują one na wiarę.

Co do drugiego spornego okresu zatrudnienia w firmie P. P.H.U. (...) A. i S. R. to Sąd Okręgowy nie dał wiary tej części zeznań wnioskodawczynie i świadka A. P. (2), że przez cały okres zatrudnienia w tym zakładzie pracy odwołująca wykonywała wyłącznie pracę prasowacza, albowiem zarówno z dokumentów zalegających w załączonych aktach

osobowych wnioskodawczyni z tego okresu, jak i z konsekwentnych, logicznych i koherentnych z tymi dokumentami zeznań świadka A. R. wynika, że skarżąca wykonywała taką pracę dopiero od 1.09.1993 r. do 31.03.1995 r.

W oparciu o zeznania byłej pracodawczyni A. R. słuchanej w charakterze świadka oraz akta osobowe wnioskodawczyni z tego okresu zatrudnienia, które Sąd uznał za wiarygodne, ustalono, że w firmie P. P.H.U. (...) wnioskodawczyni kolejno zajmowała stanowiska: od 9.09.1992 r. do 31.08.1993 r. pomocy szwaczki, a dopiero od 1.09.1993 r. do 31.03.1995 r. prasowaczki. Z zeznań świadka A. R. wynika, że odwołująca pracując na stanowisku pomocy szwaczki wykonywała prace wykończeniowe jak przyszywanie guzików, klejenie flizeliną np. mankietów, kołnierzyków, a także prasowanie. W ocenie Sądu, w/w świadek wyjaśniła w sposób logiczny zatrudnienie skarżącej początkowo na stanowisku pomocy szwaczki, zeznając, że w pierwszym roku pracy wnioskodawczyni nie było aż tyle prasowania, aby pracę prasowacza mogła ona wykonywać w wymiarze pełnego etatu, dlatego też poza prasowaniem zajmowała się także pracami wykończeniowymi. Według zeznań świadka pracę prasowacza w wymiarze pełnego etatu wnioskodawczyni wykonywała w drugim okresie swojej pracy co jest zgodne z treścią umów o pracę. Na powyższe wskazuje również obowiązująca w tamtym okresie u pozwanej specyfika i charakter pracy, stan zatrudnienia, rozmiar i skala prowadzonej działalności, a także warunki techniczne i technologiczne panujące w zakładzie pozwanej.

Tym samym zeznania wnioskodawczyni w zakresie w jakim twierdziła, że przez cały okres pracy w firmie P. P.H.U. (...) wykonywała prace prasowaczki pozostają wobec tego w sprzeczności z zeznaniami świadka A. R. i dokumentacją osobową, dlatego też zeznaniom tym Sąd Okręgowy nie dał wiary. We wszystkich umowach o pracę zawartych z powódką jasno bowiem wskazano charakter i okres wykonywanej przez nią pracy, a mianowicie, że w spornym okresie przez pierwszy rok zatrudnienia wykonywała pracę na stanowisku pomocy szwaczki. Treść tych umów korelowała z konsekwentnymi, logicznymi i spójnymi zeznaniami świadka A. R..

Natomiast mając na uwadze, że świadek A. P. (2) zeznała, że wnioskodawczyni przez cały okres zatrudnienia wykonywała pracę prasowaczki, Sąd zważył, że z zeznań tego świadka wynika także, że w czasie pracy odwołująca nie tylko prasowała, lecz wykonywała również prace wykończeniowe typu przyszywanie guzików czy pakowanie. Wobec tego Sąd skonfrontował treść zeznań tego świadka z dokumentacją osobową i zeznaniami w charakterze świadka byłego pracodawcy skarżącej – A. R. i dał wiarę zeznaniom tego świadka jedynie w takim zakresie, w jakim okazały się one spójne z tymi dowodami. Sąd miał przy tym na uwadze, że świadek A. P. (2) zeznała, że pracowała od 1992 r. w rzeczonym zakładzie pracy, przy czym świadek nie była pewna czy wnioskodawczyni już pracowała, gdy A. P. (2) rozpoczynała pracę w PPHU (...), czy dopiero później. Zdaniem Sądu z uwagi na znaczny upływ czasu, szczegóły w pamięci świadka A. P. (2) mogły ulec zatarciu przez co utrwaliło się jej jedynie to, że późniejszym okresie aż do rozwiązania stosunku pracy z rzeczoną firmą, gdy faktycznie powierzono wnioskodawczyni pracę na stanowisku prasowacza, A. K. rzeczywiście wykonywała wyłącznie tę pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, a tylko incydentalne, wyjątkowo, w ramach doraźnej potrzeby także inne czynności, o których wyżej mowa, co nie może wpłynąć na ocenę ogólnego charakteru jej pracy, ale dopiero od 1.09.1993 r. Wobec bowiem jednoznacznej treści angaży wnioskodawczyni z okresu od 9.09.1992 r. do 31.08.1993 r., a także korelujących z nimi zeznań świadka A. R., jak również wystawionych świadectw pracy przez pracodawcę, z których wynika, że w pierwszym okresie skarżąca pracowała jako pomocy szwaczki i wykonywała w tym czasie w ramach jej dobowego dnia pracy obok pracy prasowacza także innych prace wykończeniowe, zdaniem Sądu, przeciwne zeznania świadka są niewiarygodne.

Badając tę kwestię Sąd Okręgowy miał na uwadze i to, że w sprawie zakończonej wyrokiem z Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 25.02.2014 r., III AUa 880/13, po rozpoznaniu apelacji wnioskodawczyni od wyroku Sądu Okręgowego z 22.03.2013 r. w sprawie VIII U 4430/12, w której oddalono w/w apelację ubezpieczonej, Sąd II instancji zaliczył skarżącej do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych jedynie okres pracy na stanowisku prasowaczki w PPHU (...) od 1.09.1993 r. do 31.03.1995 r., przy czym w wyniku kontroli instancyjnej Sąd Odwoławczy zaliczył tenże okres w całości, tj. łącznie z okresami pobierania zasiłków chorobowych przez skarżącą, jako że miało to miejsce przed 1.07.2004 r., przesądzając tym samym, że okres wykonywanej takiej pracy w w/w zakładzie pracy wyniósł 1 rok i 7 miesięcy.

Odnośnie trzeciego objętego sporem okresu pracy w Firmie (...) P. C. od 1.10.1997 r. do 31.12.1998 r. Sąd miał na uwadze, że za ten okres brak jest dokumentacji osobowej wnioskodawczynie, a ze świadectwa pracy wystawionego przez w/w pracodawcę w dniu 28 lutego 1999 r., wynika, że odwołująca przez cały okres pracy w pełnym wymiarze czasu wykonywała pracę szwaczki. Jednakże ze złożonych przez skarżącą dokumentów w postaci umów o pracę, jak również z zeznań wnioskodawczynie i zgłoszonego przez nią świadka K. C. - brata pracodawcy P. C., który w tym czasie prowadził własną działalność w zakresie szycia, wynika w ocenie Sądu w sposób jednoznaczny, że ubezpieczona wykonywała w tym czasie stale, w pełnym wymiarze czasu pracy jedynie pracę prasowacza. Sąd miał na uwadze, że świadek K. C. miał stosowną wiedzę w tym przedmiocie, albowiem obydwie zakłady mieściły się w jednym budynku, a świadek bywał w zakładzie brata co najmniej 3 razy w tygodniu i nie widział wnioskodawczynie przy pracach innych niż prasowanie. W uznaniu Sądu poczynione na podstawie zeznań świadka i treści przedłożonych umów ustalenia uzasadniają przyjęcie, że wnioskodawczynie faktycznie w okresie pracy w Firmie (...) P. C. od 1 października 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. wykonywała pracę prasowacza. Podobnie zresztą ocenił też ten okres zatrudnienia Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie zakończonej wyrokiem z 25.02.2014 r., III AUa 880/13, który również zakwalifikował ten okres w wymiarze 1 roku i 3 miesięcy do prac wykonywanych w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy nie przyjął natomiast jako dowodu na podstawie, którego można byłoby ustalić, że wnioskodawczynie pracowała w spornych okresach w warunkach szczególnych złożonej do akt ZUS-owskich legitymacji ubezpieczeniowej, albowiem na podstawie wpisów w tym dokumencie nie można ustalić, że praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołanie jako niezasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t.Dz. U. z 2018 r. poz. 1924 z późn. zm.) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31 grudnia 1948 r., jeżeli przed dniem 1 stycznia 2009 r. wykonywał przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a nie ma prawa do emerytury określonej:

- w art. 46 w związku z art. 29, 32 i 33 lub art. 39, art. 50, art. 50a lub art. 50e albo art. 184 ustawy emerytalnej,
- art. 34 i 48 w związku z art. 49 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2006 r. albo:
- art. 3 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz ustawy Karta Nauczyciela,
- art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela oraz nie ma prawa do emerytury pomostowej.

W myśl art. 23 ust.1 i 2 powołanej ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę; rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (zob. np. M. Zieleniecki, Komentarz do art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX/el. 2017; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.03.2016 r., III AUa 1899/15, LEX 2044406).

Przepisy art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty, tj.:

1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej,

2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat.

Przesłanką negatywną zawartą w art.21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych jest nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skoro zgodnie z art.23 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r., to warunek sformułowany w art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia.

Analiza układu warunkującego prawo do emerytury pomostowej prowadzi do wniosku, że świadczenie to przysługuje tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale nie nabyli prawa do emerytury pomostowej z powodu nieuznania ich pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Bezspornym w sprawie jest, że ubezpieczona urodziła się po 31 grudnia 1948 r. i nie posiada prawa do emerytury ustalonej na podstawie powołanych powyżej przepisów.

Spór natomiast sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczona spełnia warunek dotyczący posiadania na dzień 1 stycznia 2009 r. co najmniej 15- letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, iż do prac w warunkach szczególnych należy wymieniona w dziale VII (zatytułowanym „W przemyśle lekkim”) pod poz. 4 „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”. Do prac tego rodzaju należy wymieniona w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w dziale VII pod poz. 4 pkt. 31 praca na stanowisku „prasowacza (wyrobów włókienniczych)”.

Stosownie zaś do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl § 2 ust. 2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zaliczył wnioskodawczyni okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 11 lat, 2 miesiące i 6 dni, czyli okresy zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł. od 26 kwietnia 1976 r. do 5 kwietnia 1981 r. i od 6 kwietnia 1984 r. do 1 lipca 1990 r. na stanowisku prasowacza.

Spór dotyczył pozostałego okresu zatrudnienia w Zakładach (...) od 2 lipca 1990 r. do 15 lutego 1992 r., który nie został w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracy wymieniony jako okres wykonywania pracy tego rodzaju. Sporne były także okresy pracy w **P.P.H.U. (...)** od 9 września 1992 r. do 31 marca 1995 r. i w **Firmie**

(...) od 1 października 1997 r. do 31 grudnia 1998 r., za które brak jest świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionych przez pracodawców.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, iż świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych normą § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Samo jednakże posiadanie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych organu rentowego nie wiąże i nie przesądza automatycznie o przyznaniu świadczenia emerytalnego na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki może być więc weryfikowany pod kątem prawdziwości wskazanych w nim faktów /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r. sygn. III AUa 3113/08, opubl. LEX nr 552003; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 r. sygn. III AUa 466/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach rok 2007, Nr 3, poz. 8; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 września 2008 r. sygn. III AUa 795/08, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacji B. rok 2008, Nr 4, str. 60/.

Jednocześnie w judykaturze ugruntowane jest stanowisko, iż regulacja § 2 statuująca ograniczenia dowodowe nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków /por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. III UZP 5/85; uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, opubl. OSNAPiUS 2001, nr 18, poz. 562/.

Wnioskodawczyni twierdziła, że w objętych sporem okresach zatrudnienia wykonywała pracę przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych na stanowisku prasowacza wymienionym w dziale VII poz. 4 pkt. 31 wykazu A stanowiącego załącznika do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r.

Mając na uwadze przedstawione powyżej rozważania, Sąd Okręgowy na okoliczność prac wykonywanych przez wnioskodawczynię w spornych okresach dopuścił dowód z zeznań skarżącej i zgłoszonych przez nią świadków oraz z dokumentacji pracowniczej zawartej w przedstawionych aktach osobowych i załączonych przez ubezpieczoną umowach o pracę /k. 89/.

Jeśli chodzi o pierwszy sporny okres pracy, to na podstawie znajdujących się w aktach osobowych dokumentów, Sąd ustalił, że w **Zakładach (...)** wnioskodawczyni została zatrudniona od 26 kwietnia 1976 r. na stanowisku prasowaczki. Stanowisko to zajmowała do dnia 1 lipca 1990 r., w którym została przeniesiona na stanowisko szwaczki maszynowej. W trakcie wymienionego okresu pracy od 6 kwietnia 1981 r. do 5 kwietnia 1984 r. wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym. Zgodnie z dokumentacją pracowniczą w postaci angaży, wypowiedzenia umowy o pracę i obiegowej karty zmian w stosunku pracy (zwolnienia) stanowisko szwaczki maszynowej wnioskodawczyni zajmowała w okresie od 2 lipca 1990 r. do 15 lutego 1992 r., to jest do końca swojego zatrudnienia w Zakładach (...). Następca prawny pracodawcy Zakłady (...) spółka z o.o. w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych sporządzonym w dniu 1 czerwca 2012 r. jako okresy wykonywania pracy w warunkach szczególnych poświadczył ubezpieczonej okresy pracy na stanowisku prasowacza od 26 kwietnia 1976 r. do 5 kwietnia 1981 r. i od 6 kwietnia 1984 r. do 1 lipca 1990 r.

Na okoliczność prac wykonywanych przez wnioskodawczynię w objętym sporem okresie od 2 lipca 1990 r. do 15 lutego 1992 r. Sąd przesłuchał wnioskodawczynię i zgłoszonego przez nią świadka K. O., które zeznały, że wnioskodawczyni przez cały okres pracy w Zakładach (...), w tym także podlegającym badaniu w n/n postępowaniu, w okresie od 2 lipca 1990 r. do 15 lutego 1992 r., wykonywać miała jedynie pracę prasowaczki. Zeznaniami wnioskodawczyni i świadka co do twierdzeń, że w spornym okresie od 2 lipca 1990 r. do 15 lutego 1992 r. wnioskodawczyni była zatrudniona jako prasowaczka w pełnym wymiarze czasu pracy, Sąd nie przypisał jednak waloru wiarygodności, gdyż zeznania te

pozostają w rażącej sprzeczności z dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych wnioskodawczynie, a zwłaszcza z treścią własnoręcznego sporządzonego przez odwołującą podania z dnia 27 czerwca 1990 r., które dowodzi, że na stanowisko szwaczki maszynowej z dniem 2 lipca 1990 r. została przesunięta z jej własnej inicjatywy, nadto prace tego rodzaju wykonywała już od blisko trzech miesięcy (od kwietnia 1990 r.), jak również, że na tym stanowisku dawała sobie ona radę skoro podkreśliła, że wymagane normy wykonywała. Jednocześnie zdaniem Sądu twierdzenia skarżącej, że po okresie przyuczenia do pracy szwaczki wróciła do pracy prasowaczki nie zasługują na wiarę, gdyż wnioskodawczynie nie potrafiła w logiczny sposób wyjaśnić dlaczego mimo uprzednich każdorazowych zmian umów i angaży tym razem nie zmieniono jej stanowiska pracy na to, które faktycznie wykonywała. W świetle powyższego, zdaniem Sądu Okręgowego, brak było podstaw do uznania pracy świadczonej przez A. K. w Zakładach (...) od 2 lipca 1990 r. do 15 lutego 1992 r. za pracę w warunkach szczególnych.

Jeśli chodzi o drugi ze spornych okresów pracy przypadającego w **firmie P. P.H.U. (...) A. i S. R.** to w uznaniu Sądu spełnione zostały podstawy do tego, aby jako okres pracy w warunkach szczególnych zakwalifikować wnioskodawczynie jedynie jej okres pracy od 1 września 1993 r. do 31 marca 1995 r.

W oparciu o zeznania byłej pracodawczynie A. R. w charakterze świadka oraz akta osobowe wnioskodawczynie, które Sąd uznał za wiarygodne, Sąd ustalił, że w firmie P. P.H.U. (...) wnioskodawczynie kolejno zajmowała stanowiska: od 9 września 1992 r. do 31 sierpnia 1993 r. pomocy szwaczki, od 1 września 1993 r. do 31 marca 1995 r. prasowaczki. Z zeznań A. R. wynika, że na stanowisku pomocy szwaczki wnioskodawczynie wykonywała prace wykończeniowe jak przyszywanie guzików, klejenie flizeliną np. mankietów, kołnierzyków, a także prasowanie, w sposób logiczny wyjaśniając, że w pierwszym roku pracy wnioskodawczynie nie było aż tyle prasowania, aby pracę prasowacza mogła ona wykonywać w wymiarze pełnego etatu, dlatego też poza prasowaniem zajmowała się także pracami wykończeniowymi. Poza tym świadek wskazała, że w pierwszym okresie było zatrudnionych mniej pracowników, zaś firma zajmowała się głównie szyciem sukien ślubnych i wizytowych. W drugim okresie natomiast zwiększyła się ilość pracowników, a nadto firma skupiła się głównie na szyciu garsonek, których było więcej i wymagały one prasowania. Wskazała logicznie, że garsonki szwaczki były w stanie wyprodukować znacznie więcej niż sukien ślubnych czy wizytowych i wówczas skarżąca już w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała pracę prasowaczki. Według zeznań świadka pracę prasowacza w wymiarze pełnego etatu wnioskodawczynie wykonywała w drugim okresie swojej pracy tak jak to zostało podane w umowach o pracę. Zeznania świadka są koherentne ze złożonymi do akt dokumentami zalegającymi w aktach osobowych z tego okresu zatrudnienia, przez co Sąd przypisał im w całości walor wiarygodności. Z tych powodów Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczynie w zakresie w jakim twierdziła, że przez cały okres pracy w firmie P. P.H.U. (...) wykonywała prace prasowaczki pozostają wobec tego w sprzeczności z zeznaniami świadka A. R. i dokumentacją osobową. Powyższa ocena znajduje oparcie także w rozstrzygnięciu Sądu Apelacyjnego w Łodzi w wyroku z 25.02.014 r., III AUa 880/13, którym oddalono apelację wnioskodawczynie od wyroku Sądu Okręgowego z 22.03.2013 r. w sprawie VIII U 4430/12. Jednocześnie Sąd Okręgowy badając niniejszą sprawę miał na uwadze, że Sąd II instancji zaliczył w w/w sprawie skarżącej do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych na stanowisku prasowaczki w całości okres zatrudnienia w PPHU (...) od 1.09.1993 r. do 31.03.1995 r. tj. łącznie z okresami pobierania zasiłków chorobowych, jako że miało to miejsce przed 1.07.2004 r., czym prawomocnie przesądzono, że okres wykonywanej takiej pracy w w/w zakładzie pracy wyniósł **1 rok i 7 miesięcy**, który należało dodatkowo doliczyć wnioskodawczynie do bezspornego stażu takiej pracy.

Co się tyczy trzeciego objętego sporem okresu pracy w **Firmie (...) P. C.** od 1 października 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. to wskazać należy, że mimo, iż za ten okres brak jest dokumentacji osobowej a ze świadectwa pracy wystawionego przez pracodawcę w dniu 28 lutego 1999 r., wynika, że przez cały okres pracy wnioskodawczynie w pełnym wymiarze czasu wykonywała pracę szwaczki, to jednak przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, w ocenie Sądu Okręgowego, daje podstawy do jednoznacznego przyjęcia, że zgodnie ze złożonymi umowami o pracę /k.89/, z których wynika, że ubezpieczona w Firmie (...) P. C. została zatrudniona od 1 października 1997 r. na czas określony do 31 marca 1998 r., a od 1 kwietnia 1998 r. na czas nieokreślony w wymiarze pełnego etatu na stanowisku prasowaczki, jak również korelujących z nimi zeznaniami wnioskodawczynie i świadka K. C. - brata pracodawcy P. C., skarżąca faktycznie w okresie pracy w tej firmie od 1 października 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. wykonywała stale i wyłącznie w pełnym

wymiarze czasu pracę prasowacza, co pozwala na zakwalifikowanie dodatkowo i tego okresu w wymiarze **1 roku i 3 miesięcy**, do prac wykonywanych w warunkach szczególnych. Sąd Okręgowy miał przy tym na uwadze, że podobnie ocenił powyższą kwestię także Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 25.02.014 r., III AUa 880/13.

Przedstawione powyżej rozważania nie dają jednak podstaw do zmiany skarżonej decyzji, gdyż udowodniony przez odwołującą staż pracy w szczególnych warunkach wyniósł mniej niż 15 lat. Łącznie bowiem z uznanym przez ZUS, jako bezsporny okresem takiej pracy, Sąd Okręgowy stwierdził, że w świetle całokształtu materiału dowodowego wnioskodawczyni na dzień 1.01.2009 r. legitymuje się stażem pracy w szczególnych warunkach jedynie **w ilości 14 lat i 6 dni**, a tym samym nie spełnia przesłanek do przyznania spornej rekompensaty.

W konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy odwołanie jako bezzasadne oddalił.

O zwrocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu w kwocie 166,05 zł, zawierającej kwotę podatku VAT w wysokości 23%, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie §15 ust. 2 w zw. z §4 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 68), uznając wniosek pełnomocnika z urzędu skarżącej o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 150% stawki minimalnej za zasadny, albowiem tak określone wynagrodzenie odpowiada zarówno nakładowi pracy radcy prawnego, jak i uwzględnia jego wkład w przyczynienie się do wyjaśnienia istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni

A.P.